

פרק 40 [?] קיסר אדום: ארבעה שחקנים כלכלים

להורדת הפרק: [קישור](#).

הפרק ב-[itunes](#): [קישור](#).

גם ב-[youtube](#): [קישור](#).

ערך את הפרק והלחין את המוסיקה: [גיא שילה](#).

שי ג'ינפינג [הצהיר](#) שלמפלגה הקומוניסטית שתי מטרות: התחייה הלאומית של האומה הסינית והרווחה החומרית של העם הסיני. ראינו [בפרק הקודם](#) שהמפלגה הקומוניסטית מצדיקה את הדיכוי הפוליטי והאזרחי של תושבי סין בטענה שהיא דואגת לרווחה הכלכלית שלהם. לכאורה נראה שהיא עומדת לפחות בחלק הזה של העסקה [?] מאז שנות ה-80 הכלכלה הסינית נמצאת בצמיחה מהירה, והמפלגה זוכה להערכה רבה בעולם הודות להישגים המרשימים שלה בכלכלה. אך האם באמת הסינים פיצחו את המודל לשגשוג כלכלי? לא בטוח. בואו נתחיל.

בין 1980, תחילת הרפורמות של דנג שיאו-פינג ו-2008, המשק הסיני צמח בקצב ממוצע של כ-10% בשנה. מכלכלה מפגרת טכנולוגית סין הפכה לענק תעשייתי, וכולנו הרווחנו מהעלייה שלה. כוח האדם העצום של סין נוצל לייצור המוני וזול של מוצרי צריכה רבים, לרווחתנו במערב. עם העלייה ברווחה הכלכלית הצריכה הסינית גדלה, מושכת איתה את הצמיחה העולמית ויוצרת שוק של כמעט טריליון דולר [[מקור](#)]. הצמיחה הכלכלית של סין גם הביאה ליציאתם של כ-850 מיליון איש מעוני חריף, מביאה רווחה חומרית למיליונים [[מקור](#)].

כל ההישגים הללו סין השיגה בעודה תחת המודל של כלכלה מתוכננת ריכוזית. המפלגה הקומוניסטית הסינית מתגאה בהצלחה האדירה של המודל הסוציאליסטי שלה, שממזג לדבריה שוק פרטי יחד עם תכנון מרכזי ממשלתי. לכאורה המדינה הסינית הצליחה לפצח את המודל הכלכלי האידיאלי: השוק דואג להקצאת משאבים יעילה, בעוד המדינה מתכננת את התפתחותו לאורך זמן, לוקחת בחשבון לא רק רווח קצר-טווח אלא גם את הרווחה ארוכת הטווח של החברה כולה.

רבים מכם שאלתם אותי איך מסתדר למפלגה שהיא מצד אחד קומוניסטית ומצד שני מנהלת כלכלה עם רכוש פרטי. התשובה שזה מסתדר כל עוד זה עובד. לאף אחד לא אכפת האם

המפלגה עונה לאידיאלים הכלכליים של מאו, לנין או מרקס. כל עוד השיטה הכלכלית עובדת, כל עוד העם חי ברווחה יחסית, למי אכפת אם היא יותר סוציאליסטית או קפיטליסטית? השאלות המכריעות בצמרת המפלגה הקומוניסטית הן השאלות של כוח ויציבות חברתית. אפילו שי ג'ינפינג מאמין במפלגה הקומוניסטית יותר כמוסד מאידיאולוגיה [ראו כאן], ולכן גם אותו השאלה האם המודל הכלכלי הסיני הנוכחי מתאים לשלב מוקדם או מאוחר יותר בהתפתחות הדיאלקטית המרקסיסטית לא ממש טורדת את מנוחתו.

יש שאלות כלכליות אחרות שעושות את זה.

בפרקים הקרובים נסתכל מתחת למכסה המנוע של הכלכלה הסינית. נסתכל מעבר ל"נתוני הצמיחה" שהממשל הסיני מזייף [מקור] למבנה הכלכלה עצמה ולחוב התופח שלה. אם נבין מי השחקנים במשק הסיני, נוכל להבין יותר טוב את הדינמיקה הכלכלית שלה.

ישנם בסין ארבעה שחקנים כלכליים מרכזיים בסין: הממשל המקומי, הממשל המרכזי, החברות הממשלתיות וחברות פרטיות. לכל אחד מהשחקנים הללו יש אג'נדה משלו ואינטרסים משלו בכלכלה. רק לאחד מהם יש אינטרס עסקי מובהק ☒ החברות הפרטיות ☒ בעוד השלושה האחרים משלבים פוליטיקה וכלכלה ביחד. עוד נגיע לזה.

אנחנו נתחיל בשחקן שאף אחד לא מדבר עליו ☒ הממשל המקומי.

הממשל המקומי

כולנו יודעים שסין היא גדולה, מאוד גדולה, גיאוגרפית ודמוגרפית. בסין חיים היום כ-1.4 מיליארד בני אדם ושטחה הוא כ-9.5 מיליון ק"מ מרובעים, בערך כגודלה של ארה"ב ופי 3 מהודו. אי-אפשר לנהל ממרכז מנהלי אחד כל-כך הרבה אנשים הפרושים על כל-כך הרבה שטח. הממשל המרכזי בבייג'ין חייב היה לחלק את המדינה ליחידות מנהלתיות קטנות יותר גיאוגרפיות, כל אחת עם ניהול מקומי שלה.

סין מורכבת היום מ-23 מחוזות, 5 מחוזות אוטונומיים, 4 ערים תחת שלטונה הישיר של המפלגה ו-2 מחוזות מיוחדים [מקור]. בראש כל מחוז עומדת ממשלה מקומית עם מושל ומזכיר, המהווים את ההנהגה של המחוז. הממשלה המקומית כפופה לממשל המרכזי בבייג'ין, אחראית לכלכלה במחוז, לשירותים ציבוריים כמו חינוך ובתי חולים ובנוסף נדרשת לעמוד במטרות הכלכליות שהציב לה הממשל המרכזי (במיוחד יעדי הצמיחה) [מקור].

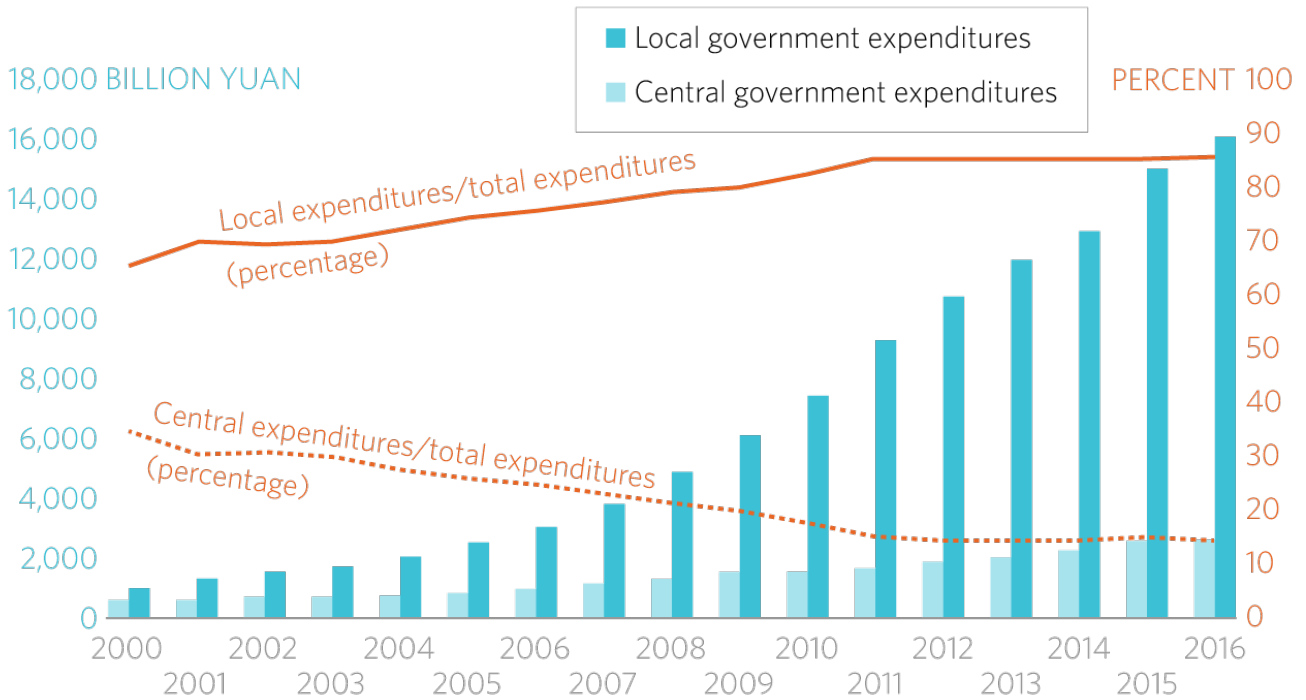
הממשל המקומי בסין נמצא במצב מעוות, של א-סימטריה בין ההכנסות וההוצאות שלו. מאז רפורמת המס של 1994, הממשל המקומי אחראי לכ-90% מההוצאה הממשלתית במחוז, אך מקבל רק כ-50% מרווחי המחוז, כשהשאר נלקח ע"י הממשל המרכזי [מקור]. במצב כזה הממשל המקומי אחראי לפתח את הכלכלה במחוז, אך לא נהנה מהפיתוח שלו. במקום ליצור תגובה

במעגל סגור, בה הפיתוח הכלכלי נותן למחוז משאבים להמשיך ביתר שאת את הפיתוח הכלכלי ואף יוצר אינטרס ברור לפיתוח כזה, הא-סימטריה יצרה מצב בו ההצלחה הכלכלית אינה קשורה באופן מובהק למשאבים העומדים בפני המחוז. מי שמגשר על הפער בין שניהם ונותן תמריץ לממשל המקומי לדאוג להצלחה הכלכלית הוא הממשל המרכזי, שמעניש או תומך בממשל המקומי בהתאם לעמידה שלו ביעדים.

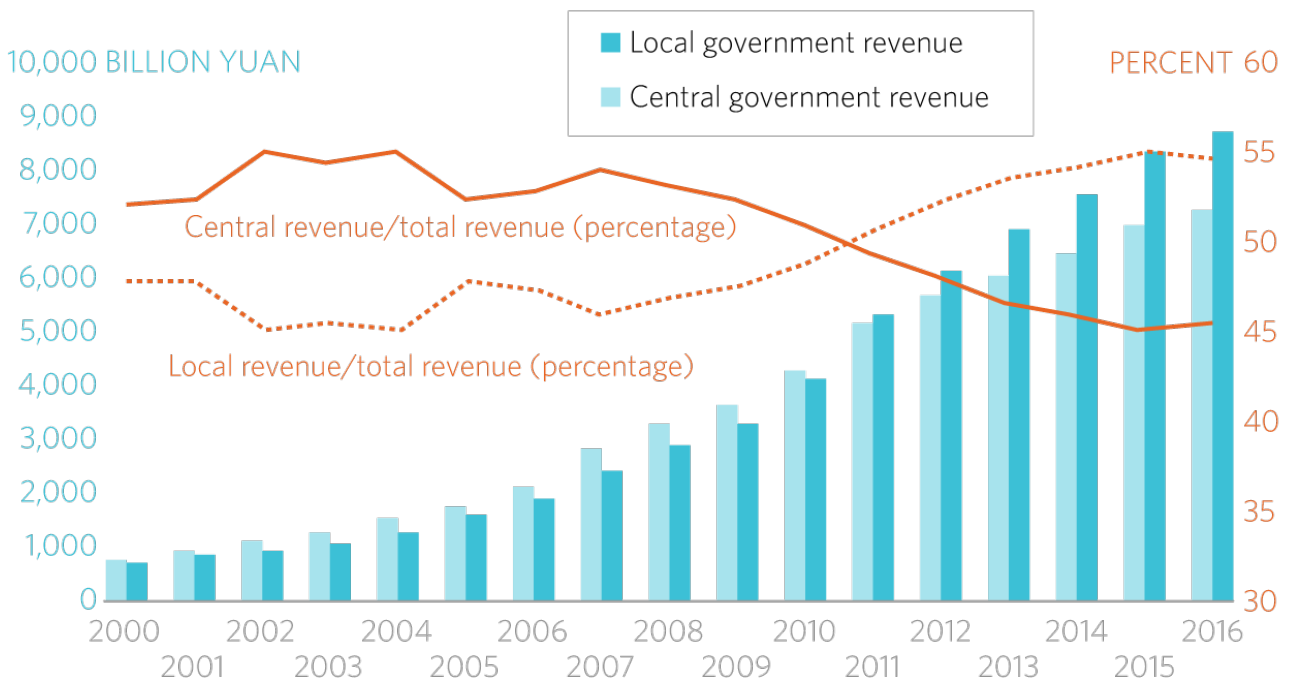
China's Local vs. Central Fiscal Structure

Since the 1994 tax reform, when the central government reasserted fiscal authority, the share of fiscal revenue to local governments significantly declined. Those governments are also bearing the cost of growing spending -- everything from public services to education and infrastructure projects. The fiscal imbalance was particularly magnified by the 2008 financial crisis.

Expenditure

Revenue

אחוז ההוצאה הממשלתית ואחוז ההכנסה מרווחי המחוז, ממשל מקומי ומרכזי. מקור: Stratfor.

אפשר והכוונה של הממשל המרכזי בא-סימטריה של רווחים מול הוצאות הייתה להבטיח שהממשלות במחוזות יהיו תלויות בו לקיומן, תמיד צריכות תקציבים מבייג'ין בשביל לסגור את הפער. רק כמו כל מערכת מורכבת אחרת, גם מערכת התקציבים השלטונית בסין קיבלה חיים משל עצמה.

במקום להסתמך על בייג'ין ממשלות המחוזות חיפשו דרכים אחרות לגייס כסף ולהיות תלויות פחות בממשל המרכזי. הן מצאו שלוש דרכים: מסי קרקע, חברות ממשלתיות (State owned Enterprises, SOEs) וכלים למימון ממשלות מקומיות (Local Government Finance Vehicles, LGFVs) [מקור].

הדרך הראשונה היא מסי קרקע. בעוד ש-50% מהמע"מ ו-40% ממס הכנסה נלקח ע"י הממשלה המרכזית, מסי קרקע נשארים כמעט לחלוטין בידיהן של ממשלות מקומיות. עם כל פרויקט נדל"ן הממשלה המקומית מרוויחה פעמיים: פעם אחת מהמיסים שהיא לוקחת על הקרקע ופעם שנייה מהצמיחה בתמ"ג שהיא יכולה להציג בפני הממשל המרכזי ולזכות בבונוסים. לממשלות המקומיות יש אינטרס ברור להגדיל כל הזמן את היקף הבנייה במחוז, גם אם הדבר ייצור בועת נדל"ן ויביא להקמה של "ערי רפאים".

הדרך השנייה היא חברות ממשלתיות. חברות ממשלתיות משרתות שני צרכים של הממשל המקומי: הממשל מקבל חלק מהרווחים של החברה בצורה של מס ובנוסף החברה הממשלתית מבטיחה אחוזי אבטלה נמוכים במחוז ע"י גיוס גם של עובדים מיותרים [מקור]. ממשלות מקומיות ירצו להבטיח שחברות ממשלתיות בשטחן ימשיכו לקבל תקציבים ואשראי מן הממשלה, גם אם הן לא רווחיות.

הדרך השלישית היא באמצעות כלים למימון ממשלות מקומיות (אקרא להם "כלי מימון" מכאן והלאה). כלי מימון הוא מעין חברת השקעות ממשלתית שמטרתו לגייס הון בשביל פרויקטים ממשלתיים [מקור]. משום שעד 2015 ממשלות מקומיות לא יכלו להנפיק אגרות חוב, כלי מימון היו האמצעי המרכזי אתו ממשלות מקומיות גיסו הון בשביל פרויקטים או שירותים ציבוריים. הבנקים הלוו לכלי המימון כנגד העמדת ערבויות, בדרך כלל נדל"ן במחוז, או תחת ציפייה שבמקרה של חדלות פירעון הממשל יתערב וישלם את החוב.

הממשל המקומי גייס את האשראי בשביל לתחזק את השירותים הציבוריים בו ובשביל לממן פרויקטים בתחום הבניין והתשתית. לכאורה הוא צבר חוב בשביל פיתוח כלכלי, אך בפועל הוא צבר חוב בשביל לעמוד ביעדי הצמיחה של הממשל המרכזי. מבחינתו הצלחה היא אם הוא הגיע ל-10% צמיחה, גם אם בשביל לעשות זאת הוא הקים ערים ושדות תעופה שאין להם שום הצדקה כלכלית [מקור]. כלומר צבירת החוב של הממשל המקומי אינה קשורה בפעילות כלכלית יצרנית.

סימן אזהרה ראשון.

הממשל המרכזי

עבור הממשל המקומי הצמיחה המופלאה של סין הייתה קצת פחות מופלאה. במהלכה מאות חברות ממשלתיות קטנות או לא מתפקדות הופרטו או נסגרו, והרווחים של הממשל המקומי קטנו בהתאם [מקור]. חלק מהמחוזות, בעיקר בדרום מזרח סין בין שנגחאי למקאו, נהנו מצמיחה מואצת הודות להקמה של אזורי תעשייה רבים, כניסת חברות זרות ועלייה במספר החברות הפרטיות. מחוזות אחרים באותו זמן ראו ירידה בצמיחה, סגירה של מפעלים ועלייה בכמות החוב. מחוזות שפעם היו הלב התעשייתי הפועם של סין, במיוחד בצפון-מזרח המדינה ובדרומה, הפכו שוממים [מקור]. הנס הכלכלי של סין לא קרה לכל סין במידה שווה.

מי שנהנה מההצלחה של הרפורמות הכלכליות היה הממשל המרכזי, שראה איך הייצוא הסיני מזנק ואיתו עתודות המט"ח, התמ"ג ורווחי המס שלו. הממשל המרכזי מעוניין בצמיחה קבועה של כ-6.5%, בשביל להבטיח את היציבות הפוליטית של סין. חשוב לשים לב ☐ היעד הכלכלי של הממשל המרכזי משרת בראש ובראשונה את היעד הפוליטי של שימור השלטון הקומוניסטי [מקור].

כיצד הממשל המרכזי מכוון את הכלכלה הסינית? ראשית, באמצעות תוכניות חומש כלכליות. מאז הקמתה של הרפובליקה העממית של סין הממשלה מפרסמת תוכנית חומש לחמש השנים הבאות, תוכנית שמגדירה את היעדים הכלכליים והצעדים שהממשלה מתכוונת לנקוט בשביל לבצע אותם. גם היום כשלשוק יש משקל גדול יותר בכלכלה הסינית (וודאי לעומת התקופה של מאו), הממשלה המרכזית היא שמכתיבה אילו רפורמות יהיו בשוק ולאילו יעדים יופנו המשאבים הכלכליים.

שנית, בסין כזכור לכם [מהפרק על הפוליטיקה הסינית](#) אין באמת גוף מחוקק נפרד מן הגוף המבצע. המפלגה יכולה לחוקק בקלות תקנות וחוקים שיהנדסו את המשק לרצונה, כולל איסור על פעולות מסוימות, שינוי התנאים להשקעות זרות, הסרה או הטלה של מחסומים בירוקרטים ועוד. בעוד דונלד טראמפ מוגבל ע"י הקונגרס במדיניות כלכלית, שי ג'ינפינג נהנה מאחדות של המפלגה והמדינה למערכת אחת.

שלישית הממשלה שולטת באופן ישיר בכ-100 קונצרנים ממשלתיים [מקור], בעלי נכסים בשווי כולל של כ-10 טריליון דולר [מקור]. הם מעסיקים כ-20 מיליון איש, מחציתם חברי המפלגה הקומוניסטית ומהווים בתחומים מסוימים ☐ כמו זיקוק נפט או חשמל ☐ מונופולים ממשלתיים [מקור]. דרך הקונצרנים הללו הממשל המרכזי יכול להשקיע בתשתיות, לספוג אבטלה, להגדיל את התמ"ג ע"י ייצור עודף ואף לקנות אחוזי שליטה בחברות זרות כמו תנובה לדוגמה. הקונצרנים הממשלתיים ביחד עם אחיהם הקטנים ברמה המחוזית מאפשרים לממשל המרכזי להשפיע בפועל על הכלכלה הסינית [ראו לדוגמה כאן].

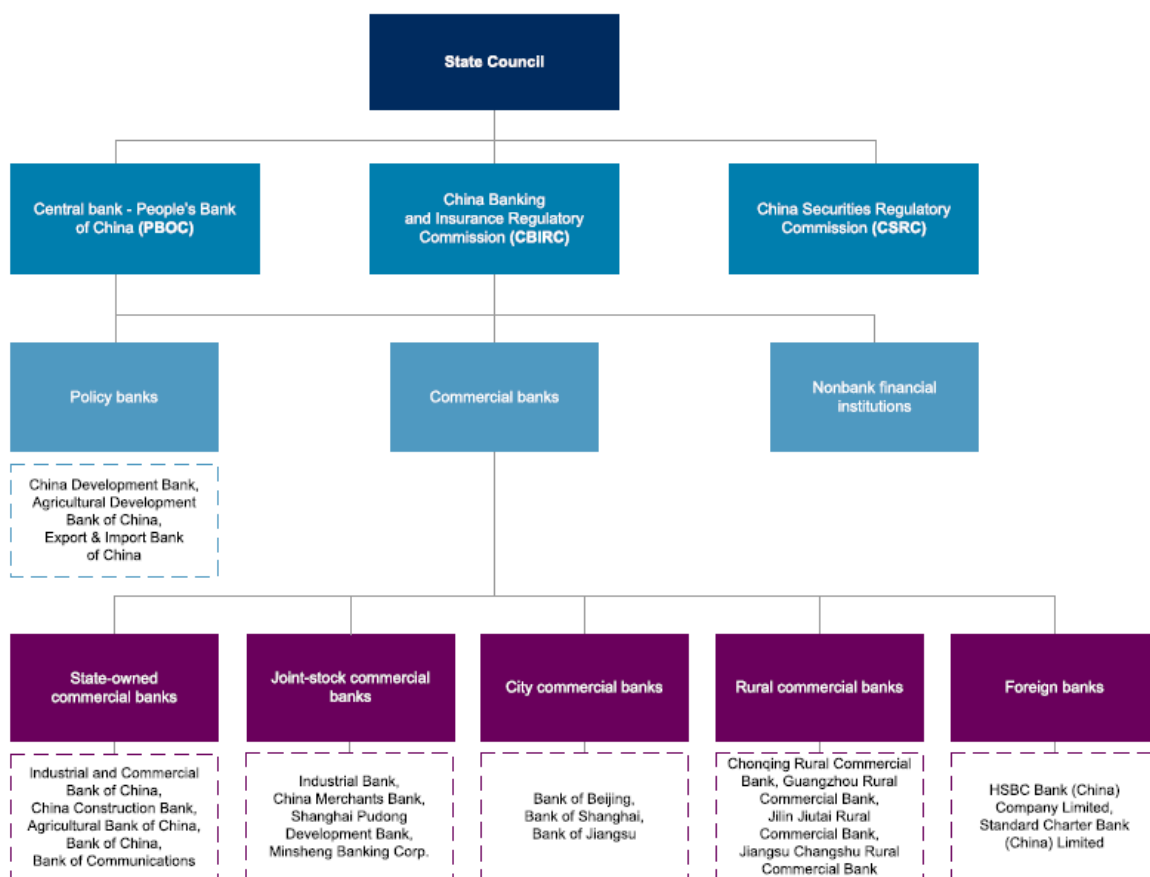
הדרך הרביעית בה הממשל המרכזי משפיע על המשק קשור הוא המונופול הממשלתי בתחום

הבנקאות. כל הבנקים הגדולים בסין נמצאים בשליטה ממשלתית, מה שאומר שלממשלה יש שליטה ישירה מי מקבל אשראי וכמה [מקור]. כדאי להתעכב לרגע על החשיבות של אשראי למי שלא מכיר אותה: אשראי הוא כמו אוויר לנשימה לעסק. אשראי מאפשר לעסק לקנות את הציוד והחומרים שהוא צריך, לשלם לעובדים שלו ולצמוח. אשראי גם מאפשר לכלכלה לצמוח בקצב מהיר יותר, נותן לעסקים גמישות מול מחזורי ביקוש ומאפשר צריכה מוגברת.

עסק בריא משתמש באשראי בשביל לגדול ולהגדיל את הרווחים שלו, רווחים שאת חלקם הוא מפנה לתשלום האשראי שניתן לו בתוספת ריבית. כך גם העסק מרוויח? ניתן לו ההון לפתח את עצמו? וגם המלווה מרוויח מהריבית.

השליטה של הממשלה המרכזית בבנקים משמעה שהיא יכולה להחליט אילו חברות או פרויקטים יקבלו אשראי והלוואות בתנאים נוחים ואילו לא. היא גם יכולה להכתיב לבנקים איזה אג"ח או מניות לקנות, מאפשרת בעקיפין מימון ממשלתי לחברות מבלי להפנות אליהן תקציבים ישירות.

China's Financial System

Sources: S&P Global Ratings and S&P Global Fixed Income Research.
Copyright © 2019 by Standard & Poor's Financial Services LLC. All rights reserved.

שליטת הממשל המרכזי בבנקאות הסינית. מקור: S&P.

הדרך החמישית והאחרונה היא התאים המפלגתיים בתוך חברות פרטיות. ב-70% מהחברות הפרטיות הסיניות בסין יש תאים מפלגתיים וכן ב-70% מהחברות הזרות בסין [מקור]. על הנייר

התאים הללו נועדו לאפשר לחברי מפלגה לעסוק בפעילות מפלגתית ובפעילות מפלגתית בלבד. באופן רשמי המפלגה הבהירה שהתאים אינם מתערבים בשום צורה בהתנהלות היום-יומית של החברות בהן הם נמצאים [מקור] ובאמת לפי החוק הסיני אין שום דרישה שהנהלה של חברה פרטית תמסור איזו החלטה לתא המפלגתי בה [מקור]. אני מקווה שאתם מבינים לאיפה זה מתקדם.

בזמן שלפי החוק חברות לא חייבות לתת שום משקל לתאים מפלגתיים, המפלגה טוענת שרבות מהחברות מרוויחות אם הן נותנות לתאים המפלגתיים יותר מקום בניהול החברה [מקור]. ברור גם שהודות לשליטה הרחבה של המפלגה בחקיקה והאכיפה, חברה עם תא מפלגתי בהנהלה יכולה לזכות ליחס אדיב יותר מהפקידות המרכזית ולעזור להחליק קשיים בנוגע לרגלוציות, סכסוכי עבודה ועוד. כלומר חוקית אין סיבה לתת לתאי מפלגה השפעה, אך בפועל יש יתרונות ברורים וסיכונים ברורים אם לא עושים זאת.

לכן דמיינו מה מרגישים מנכ"לים זרים כשהשותפים הסינים, או אפילו המפלגה עצמה, פונים אליהם בהצעות כמו העסקה של חבר מפלגה במשרה מלאה כמזכיר התא, אפשרות לתא להתכנס בזמן שעות העבודה או להעביר החלטות חשובות דרך התא [מקור]. מצד אחד הם רוצים לשמור על האוטונומיה של העסק שלהם ומצד שני תאים מפלגתיים באים לכאורה עם המון יתרונות [?] אז למה לא? האם הם חושדים במפלגה? או שיש להם משהו להסתיר ממנה?

אלו לא ספקולציות באוויר. תחקיר של רויטרס ואזהרות של לשכת הסחר הגרמנית שניהם טוענים בבירור שראשי חברות זרות בסין מצאו את עצמם תחת לחץ להגדיל את כוחם של התאים המפלגתיים בעסקים שלהם, אם עסקים בבעלות זרה לחלוטין ואם מיזמים משותפים עם חברות מקומיות. הם אגב חשו במיוחד עלייה בלחץ לאחר ששי ג'ינפינג עלה לשלטון.

האינטרס של המפלגה הוא כמובן להגדיל את כוחם של התאים המפלגתיים בחברות פרטיות, סיניות או זרות. התאים נותנים למפלגה השפעה "רכה" על החברות ויכולות לחסוך מן המפלגה את הצורך להשתמש בחקיקה או אכיפה בשביל לכפות את רצונה על אותן חברות. התאים המפלגתיים מבטיחים שהנהגת החברה תדע לקבל את "ההחלטות הנכונות" בנוגע להתנהלות העסקית שלה וההשקעות שלה.

החברות הממשלתיות

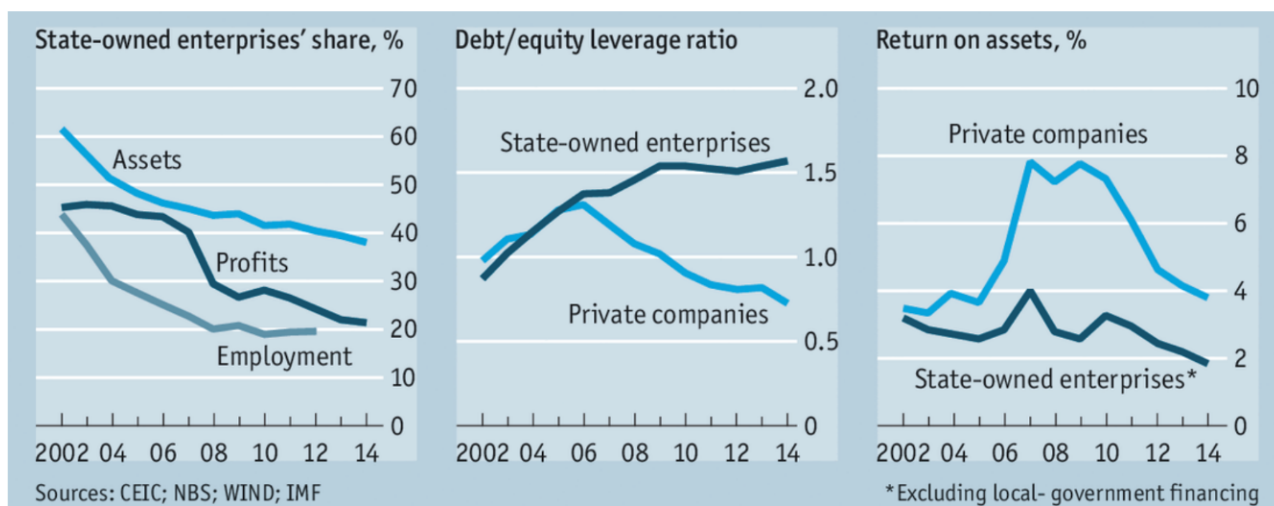
בואו נעשה סיכום ביניים קצר: דיברנו עד עכשיו על שני שחקנים בכלכלה הסינית [?] הממשל המקומי והממשל המרכזי. הממשל המקומי נאלץ למצוא דרכים יצירתיות ללוות כסף ולעמוד ביעדי הצמיחה של הממשל המרכזי. הממשל המרכזי לעומתו עסוק בתכנון הכלכלה והבטחת המשך הצמיחה באמצעות הכלים השונים העומדים לרשותו, אם זו חקיקה, חברות ממשלתיות, שליטה במערכת הבנקאית או תאים מפלגתיים בחברות פרטיות.

השחקן השלישי הן החברות הממשלתיות. החברות הממשלתיות, כמו הממשלות המקומיות, הן בעלות חיים משל עצמן. על הנייר בייג'ין שולטת בהן, אך בגלל הגודל והחשיבות הפוליטית שלהן הן יכולות להשפיע על הממשל המרכזי באותה מידה שהוא יכול להשפיע עליהן. המפלגה והחברות פיתחו יחסים הדדים.

כפי שצינתי קודם יש שתי קבוצות של חברות ממשלתיות: יש כ-100 קונצרנים לאומיים הכפופים לממשלה המרכזית ועוד כ-55 אלף חברות ממשלתיות מקומיות הכפופות לממשלות המחוז [מקור]. הקונצרנים הלאומיים מעסיקים כ-20 מיליון איש, 10 מיליון מתוכם חברי מפלגה, תשיעית מסה"כ חברי המפלגה הקומוניסטית [מקור]. הם מהווים את הזרוע הכלכלית והתעשייתית של המפלגה הקומוניסטית. החברות הממשלתיות המקומיות מהוות מקור הכנסה ויציבות חברתית לממשלות המחוזות. הממשל המקומי יכול לכפות על החברות להעסיק עובדים בשביל לשמור על אחוז אבטלה נמוך [מקור].

שני סוגי החברות הממשלתיות, אם לאומיות אם מקומיות, הן גופים פוליטיים וכלכליים. הן משרתות מטרות פוליטיות של המפלגה. לכן הן מקבלות תיעדוף בחלוקת המשאבים על פני חברות פרטיות, למרות שהחברות הממשלתיות במוצע מתפקדות פחות טוב מהחברות הפרטיות.

מאז שנות ה-90 חלקן של חברות ממשלתיות ירד בתפוקה הכלכלית ובהעסקה, בעוד חלקן של החברות הפרטיות עלה. ב-2014 החברות הממשלתיות תרמו רק כ-40% מהתמ"ג והיו אחראיות לפחות מ-10% מהעבודות החדשות במשק הסיני [מקור]. הן גם בעלות ביצועים פחות טובים מחברות פרטיות, אם בתשואה על הנכסים (Return on assets), תשואה על ההון (Return on Equity) [מקור] או ביעילות [מקור].

חברות פרטיות מול ממשלתיות במספר מדדים. מקור: The Economist. בשוק חופשי ללא עיוותים, חברות רווחיות יותר מקבלות גישה נוחה יותר להלוואות ואשראי. בנקים ירצו להלוות יותר כסף לחברות כאלה מפני שיש סיכוי גבוה יותר שהן יחזירו את ההלוואה. הבנקים גם ייקחו ריבית נמוכה יותר על אותן חברות, משום הסיכון הנמוך יותר

בהשקעה בהן. לא כך בסין.

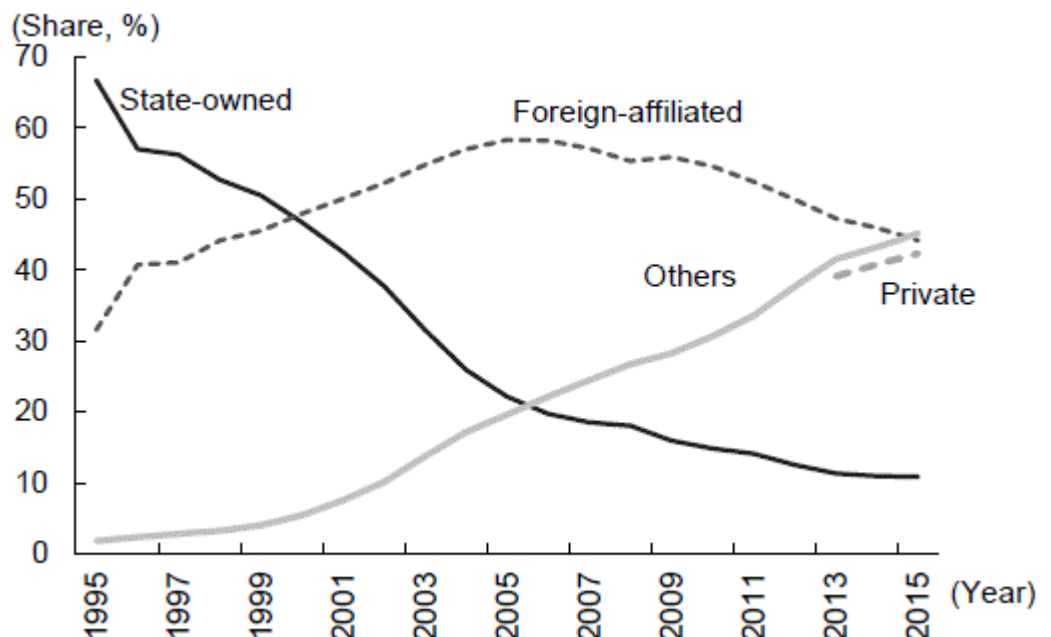
חברות ממשלתיות מתפקדות פחות טוב מחברות פרטיות ועדיין מקבלות כ-40% מההלוואות במשק [מקור] בריבית נמוכה יותר מזו שמקבלות חברות פרטיות [מקור]. 45% מהחברות הממשלתיות גם זוכות לסובסידיות, לעומת 15% מהחברות הפרטיות [מקור]. למרות שחברות ממשלתיות מתפקדות פחות טוב מחברות פרטיות, הן מקבלות יותר הלוואות בתנאים נוחים יותר והטבות כספיות אחרות.

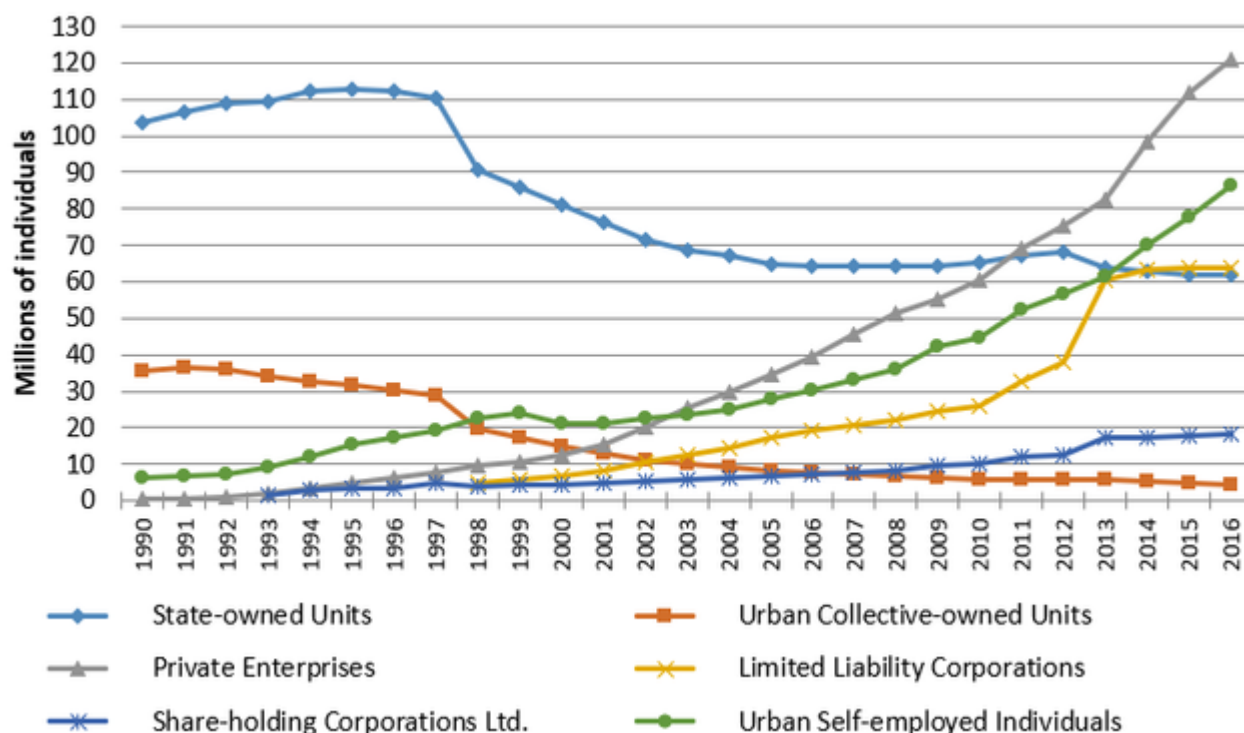
ברור שיש עיוות מבני בשוק הסיני, עיוות שאנחנו יכולים לייחס להתערבותם של הממשל המרכזי והבנקים הממשלתיים לטובתן של החברות הממשלתיות.

החברות הפרטיות

דיברנו על הממשל המקומי, על הממשל המרכזי ועל החברות הממשלתיות. נותר לנו עוד שחקן אחד, שחקן שהוא מצד אחד הפנים של ההצלחה הכלכלית של סין ומצד שני נמצא בתחתית ההיררכיה הפוליטית בסין ☒ החברות הפרטיות.

החברות הפרטיות הסיניות הן באמת הישג קפיטליסטי ויזמי של העם הסיני. בעוד החברות הממשלתיות תלויות בממשל, החברות הפרטיות זינקו לבד להפוך לחלק חשוב במשק הסיני. בתחילת שנות ה-90 רוב הייצוא מסין היה מחברות ממשלתיות או ממיזמים משותפים עם חברות זרות. ב-2015 40% מהייצוא הסיני היה מחברות פרטיות סיניות, בבעלות סינית בלבד [מקור]. חברות פרטיות במיוחד חשובות בתעשיות ההיי-טק והשירותים, והן מייצרות את רוב התעסוקה לאוכלוסייה העירונית הגדלה של סין. אם ב-1990 מעטים מתושבי הערים הועסקו ע"י חברות פרטיות, ב-2015 המספר כבר עמד על מעל 120 מיליון איש [מקור].

תעסוקה של האוכלוסייה האורבנית בהתאם לסוג המיזם. מקור: Committee for the Abolition of Illegitimate Debt

ההצלחה הכלכלית של סין היא ההצלחה הכלכלית של החברות הפרטיות בה. הצמיחה שלהן היא שאפשרה למדינה לייעל או לסגור חברות ממשלתיות. המדינה נתנה למגזר הפרטי לספוג את המפוטרים, למשוך הון זר ולהשקיע את הונו שלו בהמשך הצמיחה של הכלכלה. הניסוי הכלכלי של בייג'ין עם כלכלת שוק הצליח, אך בייג'ין לא הייתה מוכנה להתיר את הרצועה לחלוטין.

ציפור בכלוב

סין היא מדינה ריכוזית וכמדינה ריכוזית היא לא יכולה להרשות לעצמה לספוג תקופות של מיתון או משבר כלכלי. בעוד בשלטון דמוקרטי במקרה הגרוע ממשלה תיפול בגלל משבר כלכלי, בסין במקרה הגרוע השלטון עצמו יתמוטט.

הממשל המרכזי בבייג'ין היה מוכן לתת לחברות הפרטיות לעבוד כל עוד הן השיגו את התוצאות. ברגע בו נראה שהכלכלה עומדת בפני משבר, ברגע בו הכלכלה עמדה בפני מיתון, הממשל המרכזי התערב בעוצמה בשביל להבטיח את המשך הצמיחה. במקום לתת למשק לעבור מחזורים טבעיים של דעיכה וצמיחה, הממשל המרכזי השתלט עליו בשביל להבטיח רק צמיחה [\[מקור\]](#).

איך זה השפיע על הכלכלה הסינית? אילו עיוותים חדשים נוצרו במשק הלאומי? על כל זאת

